

**בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בירושלים
בפני סגן הנשיא, כב' השופט משה דרורי**

02 דצמבר 2016

עמ"י 16-12-2756 פלוני (קטין) נ' מדינת ישראל
עמ"י 16-12-2748 פלוני (קטין) נ' מדינת ישראל

1

העוררים:
פלוני (קטין)
פלוני (קטין)
על-ידי ב"כ עו"ד אביחי חגיבי

נגד

המשיבה:
מדינת ישראל – משטרת ישראל (תחנת בנימין)
על-ידי פקד אמויאל יוסף

2

3

החלטה

4

5

6

1. תיק זה מצריך אותי להתחיל מבראשית, בדיון בזכויות האדם במדינת ישראל.

7

8

2. שני צעירים קטינים השתתפו בהפגנה, ליד היישוב עמונה, ביום 30.11.16.

9

10

3. לטענת המדינה, מדובר בסיכון נתיב תחבורה, בהתנהגות פרועה במקום ציבורי והתנהגות העלולה להפר את שלום הציבור.

11

12

13

4. בדיון בבית משפט קמא, בעניינם של שני הקטינים, הוברר כי במהלך ההפגנה ציר הכביש נחסם על ידי צמיגים בוערים ואבנים. אך, בית משפט קמא הוסיף ואמר: "**לא מצאתי חשד סביר לכך שהמשיבים בעצמם הניחו צמיגים או אבנים על הכביש. עם זאת ישנו חשד סביר להשתתפות בהפגנה והפרת שלום הציבור במהלך הפגנה זו**" (סעיף 2, עמ' 3 שורות 22-24 להחלטת בית-משפט השלום בירושלים (כב' השופטת קרן מילר) מיום א כסלו תשע"ז (1.12.16) בתיק מ"י 1168-12-16 ותיק מ"י 1159-12-16).

14

15

16

17

18

19

20

5. בית-משפט קמא התייחס לסוגיית החיפוש בעירום שאותה אזכיר לקראת סיום, בקצרה. עיקר ההחלטה, היא בסעיף 5, אשר קובע את ההוראות הבאות:

21

22

"5. לאור האמור, אני מורה על שחרורם של המשיבים בתנאים הבאים:

23

א. המשיבים יתייצבו לחקירה או למשפט בכל עד שיידרשו.

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בירושלים בפני סגן הנשיא, כב' השופט משה דרורי

02 דצמבר 2016

עמ"י 2756-12-16 פלוני (קטין) נ' מדינת ישראל
עמ"י 2748-12-16 פלוני (קטין) נ' מדינת ישראל

- 1 ב. ייאסר על המשיבים להתקרב לאזור תחנת בנימין מצומת חיזמה עד עלי
2 כולל עופרה ועמונה. המשיבים יוכלו לעבור בנסיעה במקומות אלו אך לא
3 לשהות בהן ולא לרדת מכלי תחבורה בצומת עופרה, כל זאת עד ליום 1.1.17.
4 ג. כל אחד מהמשיבים ימציא ערבות צד ג' על סך 2,000 ₪.
5 ד. המשיב 1 ישהה במעצר בית מלא בביתו ב...., ובפיקוח אחד מהוריו וזאת
6 עד ליום 6.12.16 בשעה 11:00.
7 ה. הוריו של המשיב 1 יפקידו סך של 1,000 ₪.
8
9 6. ב"כ העוררים, עו"ד חגיבי, קבל על אפליה בין שני העוררים, כשלגבי אחד נקבע מעצר בית
10 ולשני – לא.
11 אולם, עיקר טענתו היא על ההגבלה בסעיף 5 בהחלטה, בדבר איסור על העוררים (המשיבים
12 שם), להגיע לאזור עופרה, עד 1.1.17, כאשר ברור שהכוונה למנוע מהם להשתתף בהפגנות
13 לקראת מועד, שלפי הערכתם של העוררים בכוונת המדינה לפעול באזור עופרה ועמונה, ביום
14 25.12.16 או בסמוך לכך.
15
16 7. ב"כ העוררים הביא פסיקה, הקובעת כי אין לעשות כן, והדבר מנוגד לחוק.
17
18 8. לעומתו, טוען ב"כ המדינה, פקד מויאל יוסף, כי למדינה יש כוח סמכות ורשות לעשות כן.
19 לדבריו, המשטרה אמונה על ביטחון הציבור.
20 מאחר ובקשת המדינה הייתה בבית משפט קמא להגביל את העוררים להיכנס לעופרה, עד
21 ליום 1.1.17, יכול כל אדם סביר להסיק כי זו כוונת המדינה, למנוע מן העוררים להשתתף
22 בהפגנות הקשורות לענייני עמונה.
23
24 9. פקד אמויאל חזר ואמר, כי יש זכות למשטרה למנוע מאזרח, שלדעת המשטרה יש חשד סביר
25 שהוא הפר את החוק, בכך שהשתתף בהפגנה בלתי חוקית אחת, להיכנס לאזור שבו עתידות
26 להיות הפגנות נוספות.
27 לדבריו, אין לעוררים מה לעשות שם; הם גרים ..., ואין להם מה להגיע לאזור עופרה.
28
29 10. ועתה, למושכלות היסוד.
30
31 11. כל אדם רשאי לעשות כל דבר, למעט מה שנאסר עליו על-פי החוק.
32

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בירושלים בפני סגן הנשיא, כב' השופט משה דרורי

02 דצמבר 2016

עמ"י 2756-12-16 פלוני (קטין) נ' מדינת ישראל
עמ"י 2748-12-16 פלוני (קטין) נ' מדינת ישראל

12. כל אדם זכאי להשתתף בהפגנה. הדבר הנו פועל יוצא מחוקי היסוד. חופש הביטוי, שהוא אחד מחירויות היסוד במדינת ישראל.
13. סמוך לבית משפט זה נערכה הפגנה, שבעיני המדינה הייתה התקהלות אסורה, בכך שקבוצת אנשים הפגינה ליד שמעון הצדיק, בטענה כי מדובר באזור ערבי, ששמו שייח' ג'ארח, וכי אסור ליהודים לגור שם. המשטרה החליטה לשחרר את אותם אנשים, בערבות, בתנאי שלא יפגינו פעם נוספת. באותו תיק טענה המשטרה, "חופש הביטוי נגמר במקום שהוא הופך לא חוקי" (הכל מצוטט בפיסקה 5 להחלטתי, מיום יב אדר א תשע"א (16.2.11), בעמ"י 14677-02-11 מדינת ישראל נ' בנינגה).
- אך, באותה החלטה קבעתי כי הגבלה כזו אסורה, ואין מקום לכל הגבלה שהיא, המונעת את זכות ההפגנה.
14. ברצוני לציין, כי ההחלטה האמורה ניתנה על בסיס פסקי דין קודמים של בתי משפט, ובהם פסק דין שניתן על ידי כב' השופטת אילה פרוקצ'יה, שופטת בית המשפט העליון, בדימוס, עת כיהנה בבית משפט זה, באומרה: "אין להטיל בדרך שגרה הגבלות תנועה על חשוד המשוחרר בערבות בטרם הוגש נגדו כתב אישום" (ב"ש 460/95 שומרון נ' מדינת ישראל; מצוטט בפיסקה 11 בהחלטתי בפרשת בנינגה הנ"ל).
15. באותה פרשה, הזכרתי גם פסק דין נוסף, של נשיא בית-משפט המחוזי בירושלים, שסיים תפקידו אך לפני מספר ימים, כב' השופט דוד חשין, שבו קיבל עמדת עורר שנדרש להתחייב שלא לשלוח מכתבי נאצה לשופטים, בנימוק שבית המשפט אינו יכול להטיל מגבלות הסותרות את זכויות היסוד, ובהן חופש הביטוי (ב"ש 84/96 ספירן נ' מדינת ישראל, פס"מ תשנ"ו (2) 240; מוזכר בפרשת בנינגה, בפיסקה 12).
16. לא אחת כתבתי, כי בית-משפט זה הוא "עיוור צבעים ועיוור לאומים". גם בעניין זה חלים הדברים. החלטתי הראשונה המונעת מהמשטרה להגביל חופש הפגנה, ניתנה בפרשת כהן (ב"ש 1926/02 ענת כהן נ' מדינת ישראל), שם הורחקה גבי כהן, אחותו של גלעד זר, מחוות זר, הפגינה, נעצרה, ואחד מתנאי השחרור היה שלא תחזור להפגין בחוות גלעד. בהחלטתי הנ"ל, ביטלתי החלטה זו, וקבעתי כי זכויות היסוד הכוללות חופש הפגנה – לא ניתנות להפקעה עלידי צו בית משפט, כדי למנוע זכות עתידית להפגנה.

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בירושלים בפני סגן הנשיא, כב' השופט משה דרורי

02 דצמבר 2016

עמ"י 16-12-2756 פלוני (קטין) נ' מדינת ישראל
עמ"י 16-12-2748 פלוני (קטין) נ' מדינת ישראל

- 1
2 17. כפי שאמרתי לעיל, הדברים חלים גם על הפגנה מצד זה של הכיוון הפוליטי, וגם מן הצד השני.
3
4 18. כפי שמצוין בפסקה 13 להחלטתי בפרשת בנינגה, דעתי זו אומצה הן על ידי בית המשפט
5 המחוזי בירושלים (כב' השופט משה רביד, בב"ש 156/05 מדינת ישראל נ' ויס), והן על-ידי
6 בית-משפט השלום בירושלים (כב' השופט אילתה זיסקינד בב"ש 3232/05 מדינת ישראל נ'
7 נתנאל דגן).
8 ב"כ העוררים הפנה להחלטת כב' השופטת – לימים הנשיאה – דורית ביניש בבש"פ 2712/96
9 יוסף הרשקוביץ נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 705, בפסקה 8, שבה נאמרו דברים דומים, אם כי
10 בהקשר שונה: "נוטה אני לחשוב כי הגבלת תנועה של חשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום,
11 צריכה להיעשות במקרים חריגים ורק כאשר קיים חשש ממשי ומוחשי מפניו אם לא יוגבל
12 בתנאים מתאימים" (וראה בהמשך את דבריה, בדבר הצורך לקבל מידע וליישם כל עניין,
13 עלפי נסיבותיו).
14
15 19. לתומי סברתי, כי קיימת במשטרה "מערכת צבירת מידע ארגונית", וכל קצין חדש שמקבל
16 תפקיד, שעניינו טיפול בהפגנות, מקבל תדריך משפטי, הכולל את זכויות האדם להפגין
17 ומגבלות כוחה של המשטרה.
18
19 20. לצערי, פקד אמויאל שהופיע לפניי, לא היה ער לפסיקה האמורה.
20
21 21. יתירה מזו, במהלך הדיון היום שאלתי אותו האם המשטרה מבקשת צווים דומים, כאשר
22 מדובר בהפגנות סטודנטים או בהפגנות עובדים, ומשוחזר מפגין, האם המשטרה מבקשת
23 מבית המשפט, כאחד מתנאי השחרור, שאותו אדם יתחייב לא להפגין או לא להימצא באזור
24 ההפגנה. לדבריו, כנראה יש דברים כאלה, אך אין לו פסיקה.
25 בעניין זה, אין לנו ללכת אלא על-פי דברי חז"ל: "לא ראינו אינה ראייה".
26
27 22. משמעות הדבר היא, כי ההגבלות שהוטלו על-ידי בית-משפט קמא, על פי בקשת המדינה, ככל
28 שמדובר באיסור להימצא באזור עופרה, דהיינו: סעיף 5 להחלטת בית-משפט קמא
29 (כמצוטט לעיל בפסקה 5 לעיל) – בטלות.
30
31 23. ככל שהדבר נוגע לשוני בין עורר 1 לעורר 2, לעניין מעצר בית, נחה דעתי כי לכתחילה לא היה
32 מקום למעצר בית, בכלל.

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בירושלים בפני סגן הנשיא, כב' השופט משה דרורי

02 דצמבר 2016

עמ"י 2756-12-16 פלוני (קטין) נ' מדינת ישראל
עמ"י 2748-12-16 פלוני (קטין) נ' מדינת ישראל

1 לכן, גם לגוף הדברים וגם בשל עיקרון השיוויון בין החשודים, עליו הצביע עו"ד חגיבי, יש
2 לבטל את הוראת סעיף 5ד להחלטת בית-משפט קמא, בעניין מעצר הבית.
3 בעקבות זאת, בטלה גם הוראת סעיף 5ה, לעניין חובת הורי משיב 1 להפקיד סכום במזומן.
4 אם הופקד הסכום, כי אז, הוא יוחזר להורים.

24. סוף דבר:

- 5
6 א. הערר מתקבל, במובן זה שסעיפים 5ב, ד, ו-ה להחלטת בית-משפט קמא – בטלים.
7 ב. הוראות סעיף 5א ו-5ג – יעמדו בעינן.
8 ג. ככל שמדובר בחיפוש בעירום שבוצע – צודק בית משפט קמא, כי אין דרך לבדוק
9 עניין זה, במסגרת הליך מעצר, ולא כל שכן שלא ניתן לבדוק זאת, במסגרת ערר.
10 חזקה על עו"ד חגיבי שיפנה לגורמים המוסכמים, יציג את עמדתו, והגורמים
11 המוסמכים יערכו את החקירות המתאימות, והעניין יטופל.
12 אכן, שמירה על כבוד האדם כוללת גם שמירה על כבוד העצור, ועל כך כבר עמדתי
13 בהחלטתי, בעמ"י 14-09-36283, שאותה הזכיר עו"ד חגיבי בטיעונו.
14

15
16
17
18 **ניתנה והודעה היום, ב' בכסלו תשע"ז, 02/12/2016, במעמד הנוכחים.**

19
20

משה דרורי, סגן נשיא

21
22
23